

DRAPPELUL

Ziar independent

Inseris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3 Tel. 19-91
Timișoara, Str. Eugen de Savoia Nr. 6.

Războiu sau pace?

Din 24 crt. de când s'a semnat acordul de negresiune germano-rus, când se întâlnesc doi, nu se aude altă întrebare, decât: războiu sau pace?

Pactul încheiat între Germania și Rusia Sovietică, a impresionat lumea întreagă, atât în ceea ce privește valoarea morală, cât și valoarea materială, care în prezent nici nu se poate exprima în deplinătate, și nu mai puțin, a uitat puterile mari modul accelerat în care s'a procedat la semnarea acestui pact.

După cât este cunoscut, d. von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului, s'a prezentat în audiență la cancelarul Hitler la 22 crt., și la 23 crt. ora 13 a sosit deja la Moscova, unde a fost primit de către d. Molotov, comisarul poporului pentru afaceri străine, iar încă în aceeași zi, la ora 22 a fost primit la Kremlin de d. Stalin, unde au continuat tratativele.

După semnarea pactului, d. von Ribbentrop a trimis un raport telegrafic Führerului, părăsind a doua zi dimineață Moscova, pentru a se reîntoarce în Reich și a face un raport amplu.

Iată rapiditatea unui pact important, de care poate depinde foarte mult în viitor.

Dacă acest pact va însemna, pacea sau războiul, nu se poate preciza, dar că atmosfera a atins un grad indescriptibil de tensiune, este de constatat pretutindeni.

În momentele de față, cari ne pun la o grea încercare, toată lumea n'are decât o singură datorie, să-și păstreze calmul și disciplina, față de știrile false, prin cari se caută — de unii — cu ori ce preț, să se tulbure liniștea populației. Să evite a asculta știri tendențioase, cari nu sunt altceva, decât imaginația așa zisilor „bine informați”, cari se întretin — în majoritatea cazurilor — la cafenea, restaurant, etc. dar între acești „bine informați” se găsesc deseori propagandiști și spioni.

Un lucru este știut, că nici în trecut — în războiul mondială, pacea sau războiul, nu depinde de cei din cafenea, ci de cei, mai chemați, cari se și trudesesc pentru menținerea păcii.

Dacă cineva ar cuteza să afirme azi, cu certitudine, că va fi războiu sau nu, ar însemna că, posedă o fantezie bogată, fiindcă în clipele de față nimeni nu știe, ce va fi

peste noapte, și ce vor uita să afirme citie, nu este altceva, decât simplă dorință, și această atitudine, și a puterilor mi împreună cu Papa Pius XII-lea, care depun mari sfoări, pentru a fi pace între poare.

Până în cele n urmă, probabil chiar, și fuhrerul își va controla pretențiunile, un ce, în favoarea acii.

Dar dacă, totși, am fi siliți să intrăm într'un eventual războiu, românul, care este conștient, își cunoaște obligația față de Tron, Rege și Pământ, care pământ trebuie să rămână estirbit, pentru a nu pângăi memoria eroilor.

Până când România are un Rege tânăr, activ și neobosit, cum e M. S. Regele Carol al II-lea, — fapt recunoscut în nenunțate rânduri de toată presa străină, — populația noastră — în momentul oportun să-și satisfacă datoria obștească, dictată de politica internațională.

Drept concluzie cităm următoarele, din discursul M. S. Regele Carol II, rostite la sărbătorirea marinei române: „Celace este românesc, nu poate fi cedat!”

VASILE I. OSTOIA

Acțiunea tineretului în Secuime

Elitele intelectuale ale Ardealului încadrate în Frontul Renașterii Naționale, au inițiat sub conducerea d-lui profesor Victor Jinga, subsecretar de stat la Ministerul Economiei Naționale, una dintre cele mai importante acțiuni pe teren în Secuime.

Primul scop al acțiunii se poate rezuma într'un contact viu cu problemele, nevoile și populația finutului. O asemenea inițiativă era necesară cu atât mai mult, cu cât inventarierea realităților în Secuime și adăncirea problemelor, a rămas mereu întunecată în trecut de preocupările electorale și lupta sterilă dintre partide. Cuprinderea atente și obiectivă a tuturor stărilor într-o regiune a țării, în urma căreia să se oglindească ansamblul posibilităților de redresare, nu se putea face decât într'o atmosferă de pacificare, iar elementul cel mai nimerit de a întreprinde o astfel de cercetare, era, fără îndoială, tineretul ardelen, el întrunind adevărată morală, cât și competența necesară unei asemenea inițiative.

Firește, a interesat pe primul plan satele românești care resimt și astăzi deficitul istoric al trecutului. Nu putea rămâne indiferent faptul, că din Bizacul Ardelean, cea mai autentică comună românească din Secuime, peste o sută de familii au trebuit să părăsească așezarea căutându-și mijloacele de existență în alte colțuri ale țării, fiindcă în satul lor de obârșie nu mai găseau posibilități de trai. În sensul acesta, acțiunea tineretului a urmărit și urmărește, consolidarea elementului românesc în viața economică și afirmarea lui pe toate planurile vieții spirituale.

Dar, nu s'a neglijat cătuși de puțin nici cealaltă realitate, care ne destăinuște că în Secuime trăiesc o bună parte dintre conaționali noștri maghiari. Pe lângă preocupările arătate mai sus, tineretul a avut de scop și adăncirea raporturilor de colaborare între stat și mi-

norități. Structura țărănească a ținutului și reformele statului român în ce privește schimbarea fundamentală a raporturilor de proprietate, trecându-se pământul în mâinile obștei harnice și muncitoare, înlesnește cea mai bună atmosferă pentru o sinceră și prietenească colaborare.

În privința aceasta, lămuririle d-lui profesor Victor Jinga în conferințele rostite la Miercurea Ciucului și Gheorgheni, au fost nespuse de prețioase. D-sa a arătat că în Secuime, pe lângă aspectul fundamental țărănesc, există o serie de fenomene identice în structura sufletească a regiunii: portul populației și modelația trupului și a vocii fiind profund asemănătoare cu o țărănilor români. Deaceia, nu s'ar putea descoperi aici alt peisaj, decât acela permanent în unitatea geografică a României.

Cu un cuvânt, acțiunea liniștitoare a fost bine venită sub toate raporturile, fiindcă ea a adus una dintre cele mai prețioase contribuții în înțelegerea omozei suferințe, lămurirea problemelor locale, stabilirea unei legături organice între realități și soluții, și îndeosebi fixarea Secuimii în cadrul just al unității statului român. Iar faptul cum a fost primită inițiativa, s'a putut vedea în interesul cu totul particular și din manifestările de profundă simpatie pentru opera de redresare a echipei, desfășurată în ordinea programată a Frontului Renașterii Naționale.

Locuitorii aparținând comunelor din Notariatul Cercual Săcășeni jud. Sălaj și Preturei Plasei Suporul de Jos, au renunțat la plata căruțelor ce le-au fost rechiziționate în folosul inzeștrării armatelor.

Munca cinstită

E o lozincă a vremii noastre. E o datorie a tuturor acclora cari cred, că numai pe calea bine determinată a unei străluciri puternice se pot realiza lucruri bune.

Fără de această deviză, fără de această voință adevărată a unei perseverențe nu se poate face nimic.

Munca este de izvorul de creațiune a fiecărui individ, tot omul pe pământ e dator ca să săvârșească ceva, are un scop bine determinat spre care merge, are un ideal bine definit spre care aspiră.

Munca este în același timp și o poruncă divină, care trebuie îndeplinită, căci însuși

Isus Hristos ne-a lăsat-o, arătând lumii, că nu-i o rușine a muncii, ci mai ales o binefacere — El, Fiul al Dumnezeu, a muncit nespuse de mult pentru a exemplifica acest deziderat atât de imperios al vremii noastre.

Țările cari au muncit, adică (Continuare în pag. IV a)

Cu avionul pe șofarul de Vest

Și iar cu scrăficele gânduri și griji pentru Vestul României. Și iar prin nori cu avionul meu dela aeroportul Caransebeș. Ah, cu avionul, avionul!

De pe aerodrom am decollat cu grijă la aparat. Un băiețuș D. Novăcescu mi-a aranjat și carlinga. Nerăbdător colegul meu Costi Rudneanu, cu care trebuia să mă urc în avionul meu.

— Păi bine, dragă Costine, tu ești și aviator?

— Urcă, Costi, n'ai frică! Eu știu, că li-i frică, dar îți va trece prin ochii de Vest!

Decolăm. Nicolae Corneanu îi clupise din buzunar un manuscris pentru sireaca „Foata Diecezană”, „Efram Zăcan lu 15 ani”.

— Păi bine, Costi, asta nu-i motorină pentru avionul meu!

Și decolăm — zburând am ajuns la Lugoj 500 m. altitudine. Oamenii, lume pe stradă... și un desperat ni face semn cu batista. Era Filaret Barbu, rănit grav pe frontul de Vest. Pleca la spitalul din Sibiu. Rana o să se vindece, inamicul l-a străpuns în mâna stângă cu o uvertură contrară... Dela aerodromul lui Aurel Peteanu se urcă veteranelul Grigore Bugăriu, urcând greoiu cu cei 70 de ani ai săi. Prin clar senin zborul în linie plană cu miei pante, prin goluri de vid 25—35 grade ajungând la Timișoara.

Aerportul Timișoara.

— Dragă Costi și Bugăriu, cine ne așteaptă și aici?! La aerodromul

Timișoara alți băiețuș Liviu Coman ni ajută la aterizare.

— 5 minute domnilor și continuăm zborul spre Arad la 400 m. altitudine, căci vizibilitatea e slabă. Vântul e din S—SE cu 5 m. pe secundă.

Și zburăm peste Vinga. Aradul Nou la Arad. Strâng manivela și aterizez. Costi Rudneanu și Grigore Bugăriu se uită curioși cum manevrez un avion... literar

LA AEROPORTUL ARAD

Sosire punctuală la 25 Iunie 1939. Am aterizat normal în vtile ușoare de 20—10—2 grad și terenul aerodromului mi-a luat avioneta mea M. P. 118 în primire.

Ei, ce credeți, ce surpriză pe aerodromul Arad?! Cine ne aștepta aici?

Ducele Ascaniu Crișan, marchizul Nichi Lazar, contesa Helen Demian

(rusoaică emigrată, de profesie și frantuzoaică).

Apoi prințesa Maria Popa, fostă profesoară de istorie, prințul Nicolau-Niculescu din Sibiu și alții.

După primirea oficială am plecat cu Costi Rudneanu și Grigore Bugăriu la cină. A doua zi avioneta gata de plecare. În linia dreaptă spre T-Severin, un oraș ideal.

— bine, zice Costi Rudneanu, aici să vezi și orașul meu!

— Nu pot decât 5 minute, dragă Costi.

Și dacă rămân, vreu să văd cum merge bacalaureatul.

În comisia No. 57 Arad! Am intrat ca oaspe. Timid lângă un amic Gellert împreună cu Costi al meu. Bugăriu să făcuse șoricel sub bancă de bacalaureat.

Președinte al comitei din Arad: pișlailorul Isac Lința din Lugoj Secretar: Niculescu din Sibiu. Prof. de Istorie Mara Popa. Prof. de

Franceză Helen Demian. Prof. de Română: furtunosul Orăscu de la Tg-Mureș. Prof. de Geografie: tânărul Lucia Geograficescu din R. Sărat. La Matematici: tânărul profesor Anghelută dela Cluj, numit în ultimul moment. Și alți membri.

Și într'o clipă de dimineață eu cine mă trezesc la aerodrom?! RADU COSMIN cu avioneta Sa. Tocmai sosise.

— Păi bine, amice, ce cauți pe aici?!

— Ei, ei Costine, dracul Banatului!

— Dar ce cauți Dta pe aici?

— Dar ce cauți Dta pe aici?

— În inspecție la bacalaureat!

— Bine, și eu cu avioneta în inspecție literară... să-l trezesc Aradul din dulce farminte a medioerității Sale literare.

— Și cum, D-ta n'ai fost pre-o

(Continuare în pag. II-a)

Informațiuni

Au mai subscris la fondul pentru înzestrarea armatei: Clubul „Unirea C.F.R. Pașcani, suma de unamime nouă sute douăzeci lei.

Obștea satului Broșteni din județul Caraș, suma de nouă sute optzeci și trei lei.

Societatea I. O. V. din comuna Broșteni, județul Caraș, suma de două sute șasezeci și șapte lei.

Breasla muncitorilor profesioniști de automobile din Ținutul Bucegi, suma de două mii sute patruzeci lei.

Căminul Cultural „Ioan I. Dalles” din comuna Bucșani, jud. Dâmbovița, suma de lei două mii două sute șaptezeci lei.

Căminul Cultural „Marele Voevod Mihail” din comuna

Zubrești, jud. Lăpușna, suma de lei șase sute.

Primăria Comunei Spasca, județul Ismail, suma de lei patru mii opt sute nouăzeci și șase.

Sesizat de o informație apărută zilele trecute în unele ziare cu privire la un proiect de raid internațional pe care l-ar întreprinde aviatorul Băzu Cantacuzino s'a adresat Ministerului Aerului și Marinei, arătând că această știre este de domeniul fanteziei și nu face decât dăuneze prestigiului aviației românești prin lipsa de seriozitate care o caracterizează.

Ministerul Aerului și Marinei ține să precizeze cu acest prilej că orice proiect de raid internațional al unui aviator român trebuie supus în prealabil aprobării organelor respective ale Ministerului, așa că informații de felul celor de mai sus sunt pe deaîntregul inventate și mai ca urmare defăimarea aripilor românești și a sburătorilor noștri.

În ce privește activitatea Domnului Băzu Cantacuzino ea se mărginește actualmente la: sborurile de propagandă pentru aviația națională prin demonstrații acrobatiche, ser viciul ca pilot de linie la Soc. L.A.R.E.S., antrenarea unui echipaj pe trimotorul „Savoia Marghetti 83” de mare viteză și rază de acțiune pentru orice misiuni speciale de zi sau noapte.

„Cu data de 15 August a. c. scriitorul LUCIAN COSTIN și-a reluat activitatea literară.”

Risipă ???

Un scoțian se apucă într-o zi să ia tapetele de pe pereții odăii sale. Un prieten care vine la el tocmai atunci, îl întreabă:
— Ce-i risipa asta? Văd că tapetul e încă foarte bun. Ai de gând să-l schimbi?
— Nu schimb tapetul, ci locuința, răspunde căldălat.

CABARETUL „CORNUL VĂNĂTORULUI” ARAD BAR

Program pe luna August 1939

TRIO PEREREA
atracție mondială

Dans-Canto

The 4 LONGYS
Revue girls

Iasi Locatos

Elisabeth Star

Nell Mezel
Discuță Internațională

Dans And vocal „FAGYRIA”

Am pripla dela uzina de electricitate, asta trebuie să plătim mult nult din cauza obiceului tău cili în pat până noaptea târ:

— Te supt geaba, dragă. Ce ai zice dacălocui în Groenlanda unde nă ține șase luni?

Cudovii...

— Cinee domnul acela dela capă mesei?

— E Lvic al XIV-lea.

— Gluți, domnule.

Amfitril: Nici decum, doamnă! hiamă Ludovic și este int la toate mesele unde nuț decât 13 per soane.

Morfileaturale de azi

— A murie moarte naturală.
— Accideide automobil sau glonte de rever?

Motiv sdos

— De ce aupt iogodna cu profesorul X?

— Căci fii prof. de gramatică îmi înapoia ate scrisorile mele de dragoste. nota 3 la ortografie.

INTREPRINERE COMUNALĂ A MUNICIULUI ARAD.

No. 7396—1939

Concurs

In conformiate cu art. 78 din Regulamentul pentru aplicarea Legii statului funcționarilor publici, se publică concurs pentru ocuparea posturilor vacante la aceasta Intreprinderi și anume:

Trei posturi de șef de birou cl. II.:

Două posturi de sub șef de birou cl. II.:

Trei posturi de impiegat stagiar; Două posturi de dactilografă cu gradul de impiegat stagiar;

Un post de telefonist de zi (dactilograf);

Condițiunile de admitere sunt cele prevăzute la art. 5 din Legea statului funcționarilor publici și art. 76 din Regulamentul legii.

Certificatul de moralitate va trebui să fie eliberat de către Biroul Biroul Ceziarului Judiciar al Tribunalului.

Cei cari ocupă în prezent vreo funcție publică, își vor înainta cererea și actele prin autoritatea respectivă.

Cererile însoțite de toate actele necesare ale concurenților se primesc până în ziua de 10 Septembrie 1939 la aceasta Intreprindere. Arad, 23 August 1939.

DIRECȚIUNEA.

Considerațiuni importante în ajunul începerii anului școlar

Toată grija părinților, înainte de înscrierea copiilor lor la școală, se pune în jurul completării, respective în jurul procurării îmbrăcăminții. Orice părinte prevăzător și devotat chemării ce o are se îngrijește din timp, de a avea toate lipsurile completate, căci înainte de sezon și chiar în pragul anului școlar mărfurile se scumpesc, pe când acum, toată lumea poate să-și procure cele, trebuincioase, cu prețuri scăzute.

Magazinul renumit Ilie Motiu din Arad, Piața A. Iancu, colț cu str. Mețianu, încă de acum s'a aprovizionat cu un mare stoc de materiale variate și corespunzătoare pen-

tru a putea servi onor. Public prevăzător. În acest magazin orice părinte va găsi după plac și completă mulțime, tot ce-i trebuie și anume: stofe de uniformă școlară rească, pentru străjeri, pentru internate, albituri de plapome lingerie, pentru școlari și școlărițe cum și ștergări, prosoape, batiste etc.

După cum am amintit, încă prețurile acestor feluri de mărfuri sunt scăzute și cu atât mai mult, popularul magazin al românașului nostru, Ilie Motiu, vrednic de renumele ce și l-a câștigat mai acordă încă 10 la sută rabat din suma totală a cumpărăturilor, chiar și celor cari au libelul „Consum”.

RECENSII

„Insemnări literare”

Din Blaj, ni se trimite o nouă și mică revistă: „Insemnări literare” (anul I, nr. 1), editată de un comitet compus din d-nii: Petru

P. Baci, P. Murgeanu și C. Venețianul. D. Petru P. Baci, redactorul revistei, semnează „Intr'un amurg”, o schiță duioasă și o poemă nostalgică: „Adu-ți amintel”, „Nălucire”, poveste cu fiori de stații și comori, ne dă d. Ilie Șuteu.

Poezii semnează d-nii: Petru P. Baci („N'ai putut să mă 'nțeleg”),

P. Murgeanu: („Un cântec pus în „Amurg”, „Liniști”) și C. Venețianul („Diane”, „La cetatea nerei”).

„Începem simplu și modest”, informează șirurile „In loc de față” ale revistei; dar adăugăm noi, frumos, simpatic. Și încheiem în muncă.”

Urăm tinerilor idealști dela înfrângerea tuturor obstacolelor, un nimb de strădanie roditoare.

OCTAVIAN LUPAȘ: Mircea V. Stănescu (1841—1888)

Arădian din 2 cărți încă o figură arădiană contemporană: vâjnicul și distinsul publicist Oct. Lupaș, secretarul societății culturale arădane „Concordia”.

În broșura sa „Mircea V. Stănescu” ni-l prezintă pe marele naționalist Stanu-Devanu-Stănescu. În perioada postpașoptistă a avut Aradul o pleiadă de bărbați, cari au stat de veghe în mijlocul unei generații de nouă factură, critică, epoca 1855—1880. Aradul, ca mare centru cultural, cu o publicistică reprezentativă a Ardealului, își avea grupele de juristi, economiștilor, gazetarilor și scriitorilor. Din școlile arădane, eterogene în compoziția lor, au ieșit mari bărbați ai Crișanei și Ardealului.

Pe un astfel de bărbat Mircea V. Stănescu ni-l prezintă dl. Oct. Lu-

paș în monografia sa. Mare profesor al generației de tupta și naționalistă. Sub toate formele, țetele contemporane: mare jurist, polemist, umorist și editor presci ardeleni de Vest.

Opera precurzorie a acestuia re naționalist o ilustrăm, prin teva citate profetice, reflexive și viitorimii noastre de astăzi.

„Vom avea noi încă-o marelă. Să ne dea un Mihai, un tate. Care cu o sabie tare Să ne scoată din pierzare.”

sau
„Dela Tisa pân'la mare Sboară tot în răsulare Gemetul nostru cel mare, Ce iese din subjugare. Dar n'o fi tot așa, Că doar se va strămta”. etc.

OCTAVIAN LUPAȘ: Bibliotecile populare „Concordia” din jud. Arad

Răsfoind și văzând activitatea acestui mare suflet arădian, organizator al culturii populare prin înființarea și întreținerea atâtor biblioteci sătești, mi-am dat imediat seama că am în fața mea un promotor-secretar viu, suflet din suflet

tuțului poporului. Dacă înaintea Timiș l-ar pune în fruntea zării culturale în cele 5 județe re mai eficace a unei masseliată azi și mai mult după dorca, regeneratorul operei înțec cu elemente nesigure între ceștiu și cea ce vor...

LUCIAN COSTIN

Cinema „FORUM”

Tel. 20-10. — Sala cea mai răcoroasă!

„Oameni în lanțuri”

cu JUNE TRAVIS și DICK FORAN

Un film mai mare decât BIG HONSE după scenariul lui Lewis E. Lawes directorul închisorii Sing-Sing omul care a trăit 30 de ani între eriminali.

În pauză debitează marile iluzionist BLACKERMAN cu un program senzațional.

5, 7.15 și 9.0

CORSO

singurul cinematograful din Arad cu plafon deschis
Telefon 21-85

Azi la ora 5, 7.15, 9.30

ZAZA

cu Claudette COLBERT Herbert MARSCHALL

Cu avionul pe hotarul de Vest

(Urmare din pagina I-a)

comisie de bacalaurent?
— Ba da, în anul 1929, în T.-Scverin cu Aurel Peteanu, când erau numai bărbați în comisiile de bacalaureat.

— Cum se poate!
— Da, se poate domnule colag Radu Cosmin!

— Uite, lângă președinte cine stă?
— În locul meu de geograf stă Lucia Geograficescu, foarte nostimă, așa-i?!

Seraca domnișoară, cum examinează!

În public Grigore Bugăriu și Costi al meu tremură la... geneza munților mono — și poligretici.

Alte 2 minute la comisia de bacalaureat în Arad. Președintele, pișlăitorul de neuitată memorie (candidat glorios la pensie) ne-a invitat — personalul avionetei mele — pe câteva clipe la Liddo... în Arad.

N'am voit să primesc această invitație, căci un amic Vasile Ostoia, plecat la New-York cu undița nu sosire însă. Și plecare cu tovarășul

său Nichi Lazar (pescuitor și el de perle). La reîntoarcere naufragiu la Terra Nova. Nichi Lazar sare în apă după o balenă cu undița cea nouă americană. Și balena l-a înghițit cu undița cu tot.

— Dragă Costi, avionul e gata de reîntoarcere. Grigore Bugăriu, gata de plecare!

— Laă-mă, maistre, încă o clipă și plecăm.

— Păi bine, dece ragă?!

— Să-l văd și eu pe japonezul ala de Marcelin Olimescu.

— Dar ce ai cu el?

— Puțin, la oglinda literară.

— L-ai văzut, plecăm. Și văzduhul Banatului îmi ia avioneta din

nou în sacrele sale altitudini..

— Plecăm, dragă Bugărine, prin altitudini de 1500 m. Nori stratus vizibilitatea atmosferică clară. Higrometrul e 55, anemometrul 3 m Vânt de Vest, ne duce spre Est.

Manivela avionetei literare n'o cunoști. Ia vino să înveț și Dia. Vezi, m'am reîntors dela Paris cu ea, funcționează bine. Cu ea zbor și în altitudini de 6000 m.

Dragă Bugărine, te cobori la Lugoj... te așteaptă iubiiții copilași. Eu mă urc din nou la 5000 m. deasupra Banatului. Căci multe ureau să le văd... și mai multe să nu le văd..

LUCIAN COSTIN

Intrunirea promoștelor a Școlii de Fii de Militari din Iași

Toți colegii cari au la Școala de Fii de Militari anul 1895 (șefi de promoș Linteș GH.) și cari în 1899 au terminat-o sau indiferent motivul, sunt gati să comunice la adresa General Gh. Linteș, str. gâraș, No 14 București ziunea lor la o intrunire maraderască ce va avea la Iași la o dată ce se va nunța, pentru a sărbători de ani de când s'au despartit.

Inspectiile inopinate ale Excelenței Sale d-lui dr. Alexandru Marta

Miercuri, 23 crt. Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta a inspectat inopinat institutul de valori financiare grăului din Timișoara.

Joi dimineață, deasemenea inopinat Excelența Sa a vizitat inspectoratul regional de finanțe și cele trei administrații financiare din Timișoara: de constatare a impozitelor directe, de constatare a impozitelor indirecte, de încasări și plăți.

D. rezident regal dr. Alexandru Marta s'a interesat de deamănuntul de mersul lucrărilor asupra încasărilor și asupra lucrărilor de verificare și control la întreprinderi.

Toată lămuririle și indicațiile necesare și voite de Excelența Sa, le-a dat amănunțit și exact d. inspector regional financiar Vasile Tăutu, care a și condus pe d. Rezident Regal prin toate biourile și serviciile financiare.

După inspectia, toți funcționarii au fost convocați în sala mare a inspectoratului financiar. Excelența Sa, în cuvântarea pe care-a adresat-o funcționarilor, le-a cerut să-și îndeplinească slujba în modul cel mai corect și demn. În special, să se aibă în grijă deosebită ca orice funcționar de stat — în special cei dela finanțe — să se poarte civilizată cu contribuabilii și să nu se gândească decât la interesele statului.

D. inspector financiar Vasile Tăutu, în numele tuturor funcționarilor, a mulțumit Excelenței Sale d-lui dr. Alexandru Marta pentru îndemnul și sfaturile date, asigurându-l că funcționarii fiscali vor continua să-și facă și în viitor datoria, cu răvna din totdeauna.

D. inspector financiar Vasile Tăutu, în numele tuturor funcționarilor, a mulțumit Excelenței Sale d-lui dr. Alexandru Marta pentru îndemnul și sfaturile date, asigurându-l că funcționarii fiscali vor continua să-și facă și în viitor datoria, cu răvna din totdeauna.

Propășirea marinei românești

Inscriind pe Augustul Său Fl. printre ofiterii de marină, Săveranul a ținut să-și afirme toată dragostea și interesul pe care le poartă marinei românești.

Un sentiment de recunoștință a făcut să se dea numele de „Regele Carol II”, noului port militar dela Tașaul, a cărui piatră fundamentală a fost pusă de curând, de ziua Marinei, de însuși M. S. Regele.

Progresele făcute de marina românească, în ultimul timp, sunt mai mult decât îmbucurătoare. E destul să amintim că numai în răstimp de un an, marina Regală s'a îmbogățit cu motonavele „Transilvania”, „Basarabia”, nava-școală „Mircea” și puitorul de mine „Amiral Murgescu”.

La Galați se construiesc în prezent submarinele „Spătarul Mircea” și „Mihnea Ciobanul”, iar în toamna aceasta vor sosi două cargoburi „Sulina” și „Cavarna” și trei vedete.

Aceste înfăptuiri dovedesc că planul de înzestrare al Marinei, preconizat de M. S. Regele și executat cu energie de d. general Paul Teodorescu, ministrul Aerului și Mari-

nei, — se realizează într'un ritm foarte rapid.

Suveranul a știut să stimuleze eforturile tuturor în nobila acțiune a reformei naționale iar dezvoltarea din ultimul an a marinei înfățișează încă un aspect al marilor opere înfăptuite sub regimul renașterii.

Prin construcția portului dela Tașaul se încoronază opera de modernizare a marinei românești. Acest port, care va fi de câteva zeci de ani mai mare condițiuni, atât marina de război cât și cea comercială. Astfel, că, peste câțiva ani, portul Constanța, ajuns nefecăpător, va putea fi descongestionat.

Construcția noului port, începută în ziua sărbătorească a marinei, ne arată spiritul de prevedere al Suveranului și harnicilor colaboratori, ce se îngrijesc ca viitorul se găsească România puternică pe apă ca și pe uscat.

Cununie

Duminică, 3 Septembrie a. c., în biserica Domnița Bălușa din Căpitană, va avea loc cununia d-șoarei Ileana Anastasia cu d-l ing. Constantin Niculescu. Nuni vor fi D-na și D-l ing. C. M. Vasilescu.

Urăm tinerei și frumoasei perechi, fericire deplină.

Polonezii vor executa un nou sbor stratosferic

Ziarele din Varșovia arată că un nou sbor stratosferic va fi executat de poloni la jumătatea lunii Septembrie. Aeronauții poloni au proiectat să se înalțe până la o altitudine de 27.000 metri pe bordul balonului stratosferic „Steaua Poloniei”.

Au sosit

eftinele ceasuri brățară și de buzuar precum și ceasuri brățară pt. copii, la

Coloman Hartmann, bijuter, ARAD, Pal. Minorilor

Artistul Michy Rooney șef de orchestră

Se afirmă că artistul de cinema din America Michy Rooney a declarat unor ziare că este conștient de popularitatea sa, totuși se gândește și la viitorul său adică la timpul când lumea nu va voi să știe de el.

Deci și-a format o orchestră cu care deocamdată se produce numai în fața prietenilor.

Jazzul lui Michy este format din muzicanți maturi, numai șeful e minor.

Mere timpurii Jugoslave pentru Germania

BELGRAD. — Contingentul de import german acordat Jugoslaviei pentru mere timpurii în valoare de 500000 RM oferă siguranța desfacerii întregului excedent.

Posibilitățile prielnice pentru desfacerea fructelor jugoslave au făcut să se pună pe o bază rațională cultura fructelor, valorificarea recoltei și depozitarea ei în hambare construite de societatea anonimă de silozuri privilegiată. Pentru terenurile de cultură principale, se vor adăoga hambare de fructe marilor silozuri ce urmează a fi construite în Belgrad, Niș, Sabac, Priboj și Gorazde (Bosnia). Silozul mare din Sabac va fi gata în toamnă (instalațiile mecanice au fost începute spre efectuarea firmei Hartmann din Offenbach a. M.) și totodată e probabil să se termine și hambarul de fructe, nexă. Afară de hambarele anexe se vor construi și unele independente în Brcko (mai mult pentru prunele din Bosnia), Skoplie, Uzicka, Pozega, Novisad (legume și fructe), Valievo, Zagreb, Marburg și Laibach.

față, se vor construi digurile și căile de legătură cu interiorul.

În alți 3 ani următori, se va executa faza a doua și a treia, tăind-se istmul și construindu-se instalațiile speciale ale portului.

Vom avea astfel, în cel mai scurt timp cu putință, un port de 2590 hectare suprafață.

Constanța care are numai 74 hectare, nu mai este îndestulător nevoilor mereu sporite în ultima jumătate de veac, ale marinei noastre. În special marina militară, care, în ultimul an s'a îmbogățit aproape cu câte un vas în fiecare lună, are nevoie de o bază navală modernă și încăpătoare, față de ritmul ei rapid de înzestrare.

Tot din înalt îndemnul Regesc, suntem pe cale să ne facem o marnă puternică și modernă; se cuvine deca să dăm noului port militar dela Tașaul, numele de „Portul Regele Carol II”, căci Suveranului îi datorim îmbogățirea țării cu o asemenea bază navală, de vaste proporțiuni.

M. S. Regele auce astfel o nouă întărire a apărării noastre naționale, iar munca românească cucerește încă o izbândă sub activa și înțeleptă Sa Domnie.

Baza navală

În atmosfera de șovăiri și amărăciuni, cu care ne obișnuise un prelung regim de partidă politică care, la desbinarea lor, adesea distrugeau ceea ce abia se începuse, M. S. Regele a impus deodată, spre înălțarea țării, un regim de activitate și continuitate.

Trebuie să se lucreze; ceea ce se începe, trebuie să se facă acum tenac și să aibe posibilitățile de terminare asigurate. Acestea fără comandamentele Regești. Opere marilor lucrări uriașe, fură astfel concepute, continuate iar altele sunt în curs de executare, după planul înțeles cu socoloala. Voința Regală a imprimat deci un ritm constructiv, realizator de mari înfăptuiri.

Operă temeinică, prin uriașe lucrări, se execută la Tașaul. Și aici M. S. Regele este animatorul. Încăpătoria în practică, nu întârzie. Și efectuat un fond de 400 milioane, pentru lucrările ce înfățișează prima fază a construcției noului port militar dela Tașaul, baza navală de mâine. Căci lucrarea aceasta uriașă cuprinde mai multe faze. Planul e întocmit cu concursul celor mai seamă competențe românești și streine. În prima

Înălțătoare manifestatie românească la Făgăraș

În Făgăraș a avut loc în ziua de 21 crt. o înălțătoare manifestatie românească, din care s'a putut desprinde, în aceste deosebite momente, sentimentele de cari sunt așezate în inima ardelenii.

În cuvinte simple, demne și liniștite, pline de miez țărănesc și de acea puternică înălțare patriotică, plugarul Aron a rostit aceste cuvinte către ceilalți plugari, care le redăm mai jos întru frumusețea lor:

Să mulțumim lui Dumnezeu și bunului nostru Rege Carol II-lea pentru înfricatul și istețului str. Armand Călinescu, prim și al nostru, că astăzi suntem la noi și noi și toate bunurile noastre. Dacă se brodeau și se țesute, să se fi întâmplat cum le-au pregătit lupii politici de până anul acesta, astăzi eram în rândul

prăpastiei și cine știe ce ieșea din zăpăceala internă. Tranșeele săpate în sufletul acestei nații și în care se adăposteau toți oștașii urei, astăzi sunt goale, pe încetul se închid și țara întreagă alcătuiește un singur Front românesc care luptă și birue înăuntrul și în afară”.

În ele se pot vedea cu prisosință gândurile și simțămintele întregii pătri țărănești, ca cerul în picătura de apă, bunul simț românesc, dragostea și devotamentul față de Tron precum și marea conștiință națională, atât de prețioasă în aceste grele momente.

— Dr. Ioan Radu, medic primar, specialist de nas, gât și urechi, reintors din concediu, reia consultațiile în Arad, str. Tudor Vladimirescu 3.

STOFE pentru uniforme
asortiment, bogat, cea mai bună calitate, prețul cel mai eflin, la
Postăvăria I. SCHUTZ

Regimul evreilor la Praga

Evrei n'an voc să intre în restaurantele principale, hale sau parcuri

Se comunică că poliția din Praga a publicat un decret prin care se interzice evreilor să intre în principalele restaurante, cafenele și băi publice. Întreprinderile aparținând evreilor sau de obicei frecventate de evrei, vor trebui să poarte o inscripție: „Întreprindere evrească”.

Evreii nu au voie să intre nici în parcurile publice și nici în halele de alimente ale municipiului. Credem că, nici o agresiune chiar în sanctuarul Justiției nu e admisă!

Raționalizarea importului auto-vehiculelor și standardizarea lor

Pentru rezolvarea problemei transporturilor, ridicată de d. Mihail Ghelmegeanu, ministrul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor, în Consiliul superior al transporturilor, s'a întrunit în ziua de 21 d. a. la ora 5 comisiunea pentru studierea degrevării auto-vehiculelor și pentru examinarea raționalizării importului și standardizarea lor.

La această importantă conferință, prezidată de însuși d. ministru Ghelmegeanu, au luat parte d-nii ing. Alex. Buneșcu, secretarul general al ministerului Lucrărilor Publice și al comunicațiilor, N. Missir, secretarul general al ministerului economiei naționale, Penescu-Kertsch, din

partea Camerei de comerț și industrie din Capitală, ing. N. Profiri, directorul general al drumurilor, col. Ionașcu din partea M. S. M. al armatei, Petre Petrică, directorul general al vâmlor, Stan Scarlat din partea A. C. R. R. ing. Mihail Nicolau, director în ministerul Comunicațiilor Eugen Dumitrescu din ministerul Finanțelor, Alex. Stan, directorul contenciosului din ministerul de Interne, Tănăsescu, director în municipiul București, L. Greceanu din partea industriei de auto mobile, ing. A. Diaconescu, directorul C. S. T. T. și N. Mureșeanu, secretar al comisiunii.

Conferința s'a terminat la ora 7.

Nici un evreu nu mai poate ocupa locuri de răspundere la conducerea ziarelor, teatrelor, cinematografelelor etc.

Monitorul Oficial din Budapesta publică importante decizii privitoare la aplicarea legii evreiești, cu începere dela 1 Octomvrie 1939.

Conform acestei legi, începând dela acea dată, nici un evreu nu va mai putea ocupa locuri de răspundere la conducerea ziarelor, teatrelor, cinematografelelor, etc.

Croitoria pentru domni **MOSKOVITZ** Arad. Asortiment bogat.

Declarația războiului de acum 25 ani, zi națională în Germania

Cea de a 25-a aniversare a declarării războiului mondial a fost sărbătorită de armata germană ca zi națională.

Seara s'au organizat retrageri cu torțe în toate orașele și populația a fost invitată să participe în cât mai mare număr.

— Dr. Pescariu, medic primar de spital, reintors din concediu, consultă din nou de la orele 12 la 2 în cabinetul său din str. Crișan 8.

Munca cinstită

(Urmare din pagina I-a)

că că acolo unde omenirea a fost lărgită de valoarea muncii s'au îndeplinit atâtea îmbunătățiri, încât ele sunt vizibile în zilele noastre.

Deci să nu ne amăgim, să nu ne lăsăm treburile depe o zi pe alta, fiecare minut trebuie să fie în așa fel aranjat oricât el se constituie o bună împărțire a timpului pe care-l petrecem muncind.

Munca această își are multe satisfacții — ne oferă, mulțumire sufletească, că am lăsat urma noastră o făcând oricât de mică ar fi ea — totuși ne dă nădejdea unei contribuții fidèle la bunul mers al omenirii.

Nu de gerba cu vechi aveam un probesh rămas din lumea călugărilor care spunea: „Roagă-te și Muncește”. Da! Rugându-ne mulțumim lui Dumnezeu de toate binefacerile ce ni le recearsă asupra noastră zilnic — iar lucrând căutăm ca să satisfacem toate nevoile, trebuin-

țele ce le avem de îndeplinit — iată rostul omului pe acest pământ.

Deci fiecare după putințele lui cu contribuția oricărei rane de muncă contribuie la munca generală, iar țării sale de omenirii întregi.

Să deschidem larg porțile Sufletului, să lina stinși de scrăteia sacră a muncii cinștite, căci tot cel ce muncește face și simte o bunăătate...

C. T.

Asortiment bogat
In Ghete de școală
și pantofi de gimnastică, la

Frații
APPONYI

ARAD

vis-a-vis de primărie

Venus-AMEFA 3:0 (1:0)

Timp noros.
Spectatori 3000.
Arbitru

Formațiile: Venus: David, Sfera, Ionescu, Demetrovici, Juhász, Lupas, Ene, Ploesteanu, Humis, Bodola, Iordache

Publicație de licitație

No. 1193/1939 c. f.

In cauza următoarei Cooperative „Hansa” din Aradul Nou contra urmăriților Plech Gheorghe și soția sa va ține în ziua de 11 Septembrie 1939 ora 15 la Judecătoria Aradul-Nou secția c. f. licitația asupra imobilului din c. f. 4008 Aradul-Nou de sub nr. top. 1911—1912 b.153, casa cu Nr. 87 cu prețul de strigare de 7500 lei, pentru încasarea creanței de 10.000 lei capital și accesorii. Aradul-Nou, la 11 Iunie 1939. ss FOGARASSY judecător, ss. NEȚA dir. c. f. L. S.

Amefa: Gerold, Slivăț, Covaci, Szurdi, Szabó, Szaniszló, Pintér, Leb, Fried, Reinhardt, Bătrân.

Matchul nu a corespuns așteptărilor. Se aștepta mai mult din partea campionilor cari s'au prezentat în frunte cu Humis.

E adevărat că au obținut o victorie la 3 puncte diferență, și că Humis a fost lovit în prima repriză — de atunci n'a mai contat, — Venus rămânând să joace în 10 oameni, dar totuși jocul lor a lăsat de dorit.

Administrator de închisoare în cercetarea infracției

(Urmare din n-rul trecut)

Fiindcă însăși faptul organizării și reeducării penitenciare pe care cu sfârșiri aproape uriașe l-au realizat până în prezent, în câteva luni doar, d-nii Nicolae Rădulescu și Ștefan Tomulescu — dovedește cu prisosință că în administrația trecutului a penitenciarului Arad a existat o carență suficient de dubioasă.

Conținutul dosarului, în baza instrucției, se știe, e secret — dar a transpirat motivul principal, care are și altele secundare, care ar fi capătul de acuzație ce i se aduce lui Pascu Bozgan. Și anume, că ar fi utilizat ani de-arândul pe deținuți la muncile dela proprietatea sa din Cetatea Veche: ca păzitori la vite (P. Bozgan are o creșdă de vaci), la porci, la găini, etc.

Semnificativ, în toată ancheta, e că a transpirat informația că în 1929 Pascu Bozgan ar fi venit la Arad cu o singură capră — și mai târziu ar fi reușit să-și adune: vaci, cai, porci, pământ care reprezintă valoarea unei jumătăți și mai bine de milion.

Instrucția cazului e în continuare v. d.

Uniformă de școală

cea mai ieftină
și cea cea mai
bună găsiți la

SZANTO

și
KÖMLÖS

membri la Consum și
Inlesnirea

Pivnițe sau putrefacție

In atenția d-lui medic dr.
Romuald Coșolu

Cele ce intenționăm să denunțăm în rândurile ce urmează, sunt în legătura cu actuala campanie sanitară.

Și anume, pentru ca să fim direcți, comunicăm d-lui prim medic al municipiului, prin intermediul acestor rânduri, că rămâne să se întreprindă o minuțioasă anchetă în pivnițele Aradului. Fiind că sunt mulți dintre proprietari sau locatari cari și-au transformat pivnițele în adevărate și murdare crescătorii de păsări, porci și diferite alte patrupeze domestice. Acolo se hrănesc și cerealele și alimentele care rămân atrag șobolani și în turme respectabile aceștia alcătuiesc o altă putrefacție care exala mirosuri înăbușitoare

Cât despre AMEFA știe că din cauza că juriu neprimindu-și lefuri refuzat să joace. Diferența a fost aplanată abia cu zile înaintea, între ei și ducere — astfel că ei prezentat pe teren fără antrenament, ceea ce a costat mult la rezultat.

Filmul jocului

Jocul începe într-un po viciu. Amefa obține corner, care e prins fr de David pentruca im Iordache care primește gea dela Sfera să fugă p se, o dă lui Bodola, care ge lângă. Venus obține corner care e bătut de dache și Bodola marc frumos cu capul 1:0.

Amefa presează după aceasta, dar apărarea ad e la locul ei în frunte cu vid, care a apărat foarte mos.

Repriză a doua începe vădită superioritate a „lor” care în m. 8 march al doilea punct prin Plo nu, dintr'o învâlmășeală. Iar ultimul punct e cat tot de Bodola care chează pentru a doua cu capul stabilind rezultatul final 3:0.

In minutul următor ter scapă o ocazie de a ca. David e jos. Poarta lă, el fiind singur în porții — trage lângă de pași. Era goal sigur, dar Venus presează până la timbele minute când și revine, schitează acțiuni, cari rămân tot rezultat.

ALTE REZULTATE

Ripensia — Juventus

Rapid — Gloria C F B

FC Carpați — U D R

Unirea Tric. — Victoria

CAMT — Sportul Stud

In atenția

Gospodinelor

Pentru murături de: raveți, ardei și alte zarvaturi, folosiți în interiorul casei, cu succes.

Oțetul ACETIC

de culoarea naturii

Se găsește în toate magazinele coloniale

L. A. R. E. S.

Linile Aeriene Române Exploatate cu Statul

Orariu de Vară 1939

Linia 2113		
Arad—Craiova—T. Măgurele—București		
Luni Miercuri Vineri		Marți Joi Sâmbătă
7:15 pl.	Arad	sos. 18:15
8:55 sos.		pl. 16:35
9:05 pl.		sos. 16:25
9:40 sos.		pl. 15:50
9:50 pl.		sos. 15:40
10:30 sos.		pl. 15:00
	Craiova	
	T. Măgurele	
	București	

Linia 1370		
București—Arad—Budapest—Viena—Berlin		
serviciu zilnic țară Duminică		serviciu zilnic țară Duminică
11:15 pl.	București	sos. 17:10
13:10 sos.		pl. 15:15
13:20 pl.		sos. 15:05
13:20 sos.		pl. 13:05
13:45 pl.		sos. 12:45
14:45 sos.		pl. 11:50
15:00 pl.	Viena	sos. 11:35
17:25 sos.	Berlin	pl. 9:15

Linia 2119		
Cernăuți—Cluj—Arad		
Luni Miercuri Vineri		Marți Joi Sâmbătă
8:25 pl.	Cernăuți	sos. 18:05
9:50 sos.		pl. 16:40
10:00 pl.		sos. 16:30
11:05 sos.	Cluj	pl. 15:25
	Arad	

TARIF

ARAD

	Bilet simplu Lei	Bus- Intors Lei	Marți 1 Ng. Lei
Berlin	5600	10080	58
Bruzeles	8690	15642	87
București	1750	3150	17
București	1750	3150	17
Budapesta	1450	2610	14
Cernăuți	1500	2700	15
Cetatea Albă	2880	5184	29
Cluj	850	1530	8
Constanța	2460	4428	25
Craiova	900	1620	9
Galati	2410	4338	24
Ismail	2580	4644	26
Londra	11350	20430	115
Paris	10750	19350	93
Praga	4300	7740	43
T. Măgurele	1150	2070	11
Veneția	5420	9756	54
Varșovia	4285	7715	43
Viena	2450	4410	24

Pentru mărfurile expediate din Arad se acordă o reducere de 30% asupra tarifului Ori ce alte informațiuni precum și rezervarea locurilor la avion sunați la telefonul: 25-11

REDUCERI

Reducerile ce se pot acorda de Societatea „L. A. R. E. S.” sunt următoarele:

10%: persoanelor cari întrebunțează bilete circulare. (C. T.)

15%: a) persoanelor cari întrebunțează Abonamente de Călătorie C. D. B. Asupra acestor abonamente se pot lua informațiuni la Agenția Centrală „L. A. R. E. S.” București și la toate Agențiile și Birourile de voiaj ale Companiei „L. A. R. E. S.” din țară.

b) Membriilor Aerocluburilor și Asociațiilor Aeronautice Române, legal constituite și oficial recunoscute de F. A. R. B. (carte de legitimație).

20%: La biletul de Intors, când pasagerul cumpără un bilet de dus-intors.

30%: a) Membriilor Corpurilor Consulare și Diplomatice, cari călătoresc către sau vin din țările unde sunt acreditați.

b) Tuturor ofițerilor și subofițerilor în activitate.

c) Ofițerilor și subofițerilor conținând în personalul navigant din rezerva Aeronauticii (pe baza cărților speciale de legitimație).

d) Funcționarilor publici, dela toate Departamentele și Administrațiile de Stat.

50%: a) Funcționarilor din Ministerul Aerului și Marinei și toate Ad-

ministrațiile publice depinzând de acesta, și membrilor familiilor celor de mai sus, adică soția și copiii minori.

b) Piloților, radiotelegrafistilor, mecanicilor și observatorilor conținând în personalul navigant activ al Aeronauticii.

c) Invalizilor din război și posesorilor uneia din decorațiile următoare: „Mihai Viteazul”, „Virtutea Aeronautică” de război, „Virtutea Militară” clasa I, „Virtutea Maritimă” de război (în baza cărților de legitimație speciale sau ale carnetelor de călătorie pe C. F. R.)

d) Copiilor între 3—7 ani.

90%: Copiilor până la 3 ani.

Informațiuni și bilete la L.A.R.E.S Arad, clădirea Teatrului Orășenesc. — Telefon 25-11